

Lærerveiledning for grunnskolen
Matthew Barney – Bildungsroman

26.02.2016 – 15.05.2016

VELKOMMEN TIL ASTRUP FEARNLEY MUSEET!

Strandpromenaden 2, Tjuvholmen

www.afmuseet.no

OM UTSTILLINGEN

Matthew Barney (f. 1967, San Francisco, USA) er uten tvil den 1990-tallskunstneren som mest inngående har endret skulpturtradisjonen.

Dette gjorde han gjennom sin unike sammenblanding av medier og sjangere som performance, film og skulptur, og gjennom en karakteristisk og nyskapende bruk av ukonvensjonelle materialer som vaselin og termoplast. Ut fra Barneys omfattende kunstneriske prosjekter kommer en strøm av filmer, skulpturer, tegninger og fotografier som danner åpne, komplekse og symbolsk ladede fortellinger, kjennetegnet av nyskapende formspråk, fortellerstruktur og estetikk.

Matthew Barney, *Cremaster 5: Lánchíd: The Lament of the Queen of Chain*, 1997

Utstillingen *Matthew Barney – Bildungsroman* spenner over 24 år av Barneys karriere, og belyser sentrale emner og utviklingslinjer i Barneys produksjon, som hans karakteristiske sammenblanding av performance, film og skulptur og særegne bruk av musikk og litteratur.

Utstillingen er kuratert av Gunnar B. Kvaran og Therese Möllenhoff

Formidlingstilbud

Vi tilbyr 3 gratis omvisninger tirsdag-fredag, kl. **11**, **12** og **13** (maks 35 elever per gruppe). **Påmelding** minst én uke i forveien til omvisning@fearnleys.no

Målsetting

Målet er å motivere elevene til samtaler rundt kunstverkene og dermed lære mer om verdien av kreativ virksomhet og kunstneriske uttrykk. Møtet med samtidskunst vil kunne bidra til en høyere refleksjon rundt kunstens betydning i samfunnet og egen kreativ utfoldelse. Vi benytter dialogbasert formidling med fokus på flerstemmighet, deltagelse og selvrefleksjon, slik som beskrevet i boken *Dialogbasert formidling: Kunstmuseet som læringsrom* (2012) av Olga Dysthe, Nana Bernhardt og Line Esbjørn. De beskriver hvordan dialog også kan omfatte skriveøvelser, samtaler ved kunstverk samt kreative workshop som engasjerer flere av elevene mer enn ordinære undervisningssituasjoner.

Vår formidlingsprofil er tilknyttet Kunnskapsløftet

I følge den generelle læreplanen for grunnskolen skal grunnleggende ferdigheter i faget Kunst og Håndverk omfatte:

- Å kunne uttrykke seg muntlig i kunst og håndverk om sitt eget og andres arbeid er en viktig del av faget. Samtalen kan føres på ulike nivåer, fra det beskrivende til det mer analyserende og vurderende. Muntlig ferdighet er også viktig i forbindelse med refleksjon over og vurdering av opplevelse, estetiske virkemidler og sammenheng.
- Å kunne lese kunst dreier seg blant annet om å kunne tolke tegn og symboler og å få inspirasjon til skapende arbeid.

Kunstformidling tilpasset de ulike trinnene

Astrup Fearnley Museet ønsker å invitere elever til et inspirerende møte med samtidskunst, og en av vår tids mest betydelige kunstnerskap i utstillingen *Matthew Barney – Bildungsroman*. Utstillingen består av skulpturer, filmer, installasjon og fotografier som forteller ulike historier gjennom ulike symboler og referanser. Gjennom en dialogbasert omvisning utforsker vi kunstverkernes form og materialer, og filosoferer rundt hva verkene handler om. Våre dyktige formidlere tilpasser den dialogbaserte omvisningen til de ulike alderstrinnene med begreper og vinklinger som de kan forstå og relatere seg til. Under er forslag til samtaler vi ønsker å sette i gang med elevene, men vi er også åpne for innspill og spesielle tematikker.

Fantasi, magi og kunst

Matthew Barney bruker fantasien til å skape en ny og eventyrlig verden som han presenterer gjennom kunsten sin. Med fotografier, tegninger, skulpturer og filmer har han laget en hel verden med nytt språk og symboler. Blant annet har han laget merkelige konstruksjoner, underlige karakterer og fantasidyr – til og med sitt eget spill!

I tillegg til fantasi er Barney også opptatt av magi, og at kunst og skulpturer nesten også kan være litt magiske. Han leker seg virkelig med skulpturene sine, og noen ganger klarer han til og med å gjemme objekter i en gjennomskinnelig skulptur – det er jo nesten litt magisk!

Skulpturer og installasjoner

Det er noe eventyraktig, underlig og mystisk ved skulpturene til Matthew Barney. De kan ligne på en busk, et musikkinstrument, et tårn – eller rester fra naturen. Noen av kunstverkene til Barney kan virke litt kompliserte, og noen ganger bruker han flere kunstverk som skulptur, objekter og filmer for å lage ett kunstverk.

Skulpturene varierer veldig i størrelse; noen ganger er skulpturene små og ligger i bokser rundt i utstillingsrommet. Andre ganger bruker han et helt rom med mange forskjellige skulpturer som hører sammen – det kaller vi for en installasjon.

I denne utstillingen inviterer han oss til å oppleve hans fantasiverden, og vi blir kjent med de store og små skulpturene hans, de underlige karakterene, fantasidyrene og konstruksjonene. Under omvisningen vil vi også se nærmere på hvilke historier disse kunstverkene forteller oss. Er det bare en historie, eller kan samme kunstverk fortelle oss mange forskjellige historier?

Materialer

Matthew Barney er kjent for å lage skulpturer av uvanlige materialer, som for eksempel treningsutstyr, plast, bivoks, salt og vaselin! Noen av materialene han bruker kan eksistere i flere tilstander, og varer bare en liten stund. For eksempel kan vaselin både være fast, men hvis det blir for varmt så smelter den bort. Må et kunstverk alltid være evig?

Barney lager ofte skulpturer av ting vi kan kjenne igjen, for eksempel et skap eller treningsmanualer. Men selv om vi kan kjenne igjen objektet så bruker han ofte uvanlige materialer for å lage de. For eksempel pleier treningsmanualer å være tunge, men de Barney har laget er kjempelette fordi de er laget av salt. Når han laget en ting vi kan kjenne igjen, men av et helt annet materiale og med helt andre egenskaper, da blir det en kunstnerisk skulptur! Man kan jo lage skulpturer av alle slags materialer – hvilket rare materiale kan du tenke deg å lage en skulptur av?

FORARBEID

Om Matthew Barney

Matthew Barney har markert seg som en av de mest kreative og viktige kunstnerne i vår samtid. Han har skapt en ny dimensjon i forhold til kunstbegrepet og har re-aktualisert estetikken i samtidskunsten. Han omtales ofte som en multikunstner fordi han jobber både med filmer, skulpturer, fotografier, tegninger og performancer i sine kunstprosjekter, men selv anser han seg selv først og fremst som en skulptør. I filmene spiller han ofte hovedrollen selv, og forestiller mange forskjellige karakterer, alt fra en magiker, en forbryter, eller en fantasiskapning. I arbeidet med sine kunstprosjekter henter han inspirasjon fra mytologi, fantasi og menneskekroppen. Ut fra Barneys omfattende kunstneriske prosjekter kommer en strøm av filmer, skulpturer, tegninger og fotografier som danner åpne, komplekse og symbolsk ladede fortellinger, kjennetegnet av nyskapende formspråk, fortellerstruktur og estetikk.

Les mer om utstillingen og Matthew Barney her:

<http://afmuseet.no/utstillinger/2016/matthew-barney>

Installasjonskunst

Installasjonskunst er en romskapende «skulptur» som ofte er sammensatt av forskjellige gjenstander. I møte med installasjoner blir elevene en del av selve verket fordi de må gå inn i verket og bruke sansene og oppleve verket fra mange ulike vinkler.

Les mer om installasjonskunst her: <https://snl.no/installasjon/kunst>

Skulpturelle teknikker:

Støping: er en prosess som hvor et materiale helles i en form mens det er i flytende tilstand. Materialet stivner, størkner, eller herder til en fast tilstand og får en fasong som er bestemt av formen. Som regel brukes det bronse, gips, eller jern. Å støpe i ulike metaller er en teknikk som kan dateres 5000 år tilbake.

Les mer om teknikken her: <https://snl.no/st%C3%B8ping>

Modellering: er en prosess hvor man former eller lager noe i et mykt materiale, som for eksempel leire, voks eller pappmasjé. Det beste redskapet er ofte hendene, men man kan også bruke modelleringsverktøy for å forme og fjerne den tredimensjonale figuren. Når en modellerer med leire, må arbeidet, hvis det er av en viss størrelse, støttes opp innvendig av et slags skjelett som ståltråd og trebiter. En ferdig modellert skulptur blir ofte overført til gips, bronse, stein eller annet materiale.

Les mer om teknikken her: <https://snl.no/modellering>

Mer om utvalgte verk

Water Cast 12: White Dwarf, 2015

Water Cast 12: White Dwarf er den eneste av Barneys skulpturer som er delvis dyppet i det formbare plaststoffet polykaprolakton. Slik blir skulpturen en syntese av Barneys skulpturelle historie, der hans originale og karakteristiske bruk av plastmaterialer, kombineres med hans nyskapende skulpturelle utforskning av det tradisjonelle bronsematerialet.

The Five Points of Fellowship, 2002

Denne skulpturen er fra filmen *CREMASTER 3*. I sekvensen *The Order*, klatrer lærlingen oppover Guggenheim-museets rotunde. I hver etasje blir han utsatt for ulike utfordringer, og på nivå fire møter han en skapning som minner om en Loughton-vær, en sauerase fra Isle of Man i Irskesjøen. Denne rasen har to par horn; et par som vender oppover og et par som vender nedover, noe som i Barneys univers brukes som et symbol på et potensielt ekvilibrium av de stigende og synkende krefter i den biologiske prosessen. Lærlingens oppgave er å kaste piper på sauen slik at den forvandles til en sekkepipe. Kasteritualet er inspirert av skotsk folkløse, hvor menn konkurrerer i å kaste tømmerstokker.

The Cabinet of Harry Houdini, 1999

Denne skulpturen springer ut fra *CREMASTER 2* og refererer til den legendariske utbryterkongen Harry Houdini. Houdinis magiske transformasjoner har vært en inspirasjon for Matthew Barney og påvirket hans kunstneriske språk, hvor fysiske forvandlinger og energiforflytninger er et sentralt tema. I filmen ser vi Houdini låse seg inn i nettopp dette sekskantede skapet.

VELKOMMEN PÅ OMVISNING!

Formidlingskoordinator: Susanne Ø. Roald, s.roald@fearnleys.no

Booking: omvisning@fearnleys.no